

**Ce urmează? Ghid de navigare a
monitorizării PNIESC și următorul
deceniu în politicile UE privind clima
și energia.**

LIFE PlanUp

Publicat: decembrie 2020

Raport realizat de Departamentul de Transport și Mediu, cu contribuția Biroului European de Mediu (EEB), Carbon Market Watch și Energy Cities

Coordonare: Departamentul de Transport și Mediu

Grup de experți: Cristina Mestre, Barbara Mariani, Asger Mindegaard, David Donnerer, Agnese Ruggiero.

Pentru a cita acest document

LIFE PlanUp (2020): Ce urmează? Ghid de navigare a monitorizării PNIESC și următorul deceniu în politicile UE privind clima și energia.

Detalii suplimentare

Cristina Mestre

Biofuels Manager

Departamentul de Transport și Mediu

cristina.mestre@transportenvironment.org

Tel: +32 (0)488 797 439

Square de Meeûs, 18, etaj 2 | B-1050 | Bruxelles | Belgia www.transportenvironment.org
| @transenv | fb: Departamentul de Transport și Mediu

Mulțumiri

Proiectul Life PlanUp a primit finanțare prin programul LIFE al Uniunii Europene. De asemenea, proiectul recunoaște sprijinul generos al Fundației Europene pentru Climă.

Aviz juridic

Această publicație este finanțată de Comisia Europeană prin programul LIFE și de Fundația Europeană pentru Climă. Obiectivul general al programului LIFE este acela de a acționa ca un catalizator în ceea ce privește elaborarea și implementarea politicilor, prin furnizarea și diseminarea de soluții și bune practici în vederea atingerii obiectivelor de mediu și climatice, și prin promovarea tehnologiilor inovatoare de mediu și schimbare de climă. Informațiile și punctele de vedere prezentate în prezentul raport sunt cele ale autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opinia oficială a Comisiei Europene.

European
Climate
Foundation

Rezumat

Uniunea Europeană se află în fața unui impuls fără precedent în ceea ce privește acțiunile și politicile privind schimbările climatice pentru a face față provocării referitor la climă. În ultimii ani, de când a fost lansat Pachetul Energie Curată în 2016, UE, guvernele Statelor membre și toate părțile interesate au depus eforturi pentru a conveni, adopta și prezenta legislația referitor la reducerea emisiilor în diferite sectoare ale economiei. Stâlpul acestor legislații sunt Planurile Naționale Integrate privind Energia și Schimbările Climatice (PNIESC), care arată ce va face fiecare țară UE în următorii ani pentru a-și decarboniza economia.

Un nou teren de joc a apărut odată cu lansarea Acordului Verde al UE, având scopul final de a trece UE pe carbon neutru până în 2050. În acest moment, UE depune eforturi pentru a stabili repere care să ne ducă acolo în 2050. Aceasta înseamnă că obiectivele convenite anterior privind clima și energia (și cele sectoriale, de altfel) pur și simplu nu sunt suficiente.

Astfel, 2021 va fi un an decisiv pentru intensificarea acțiunilor în domeniul politicilor climatice și energetice, lansându-se multe propuneri de politici pentru a conveni asupra unei ambiții mai mari. Anii ce vor urma prezintă oportunități importante pentru ONG-uri, OSC-uri și toate părțile interesate de a susține o ambiție mai mare în sectoarele cheie, care se vor reflecta și în revizuirea PNIESC preconizată pentru 2023.

Acest ghid își propune să prezinte o foaie de parcurs a politicilor relevante care vor fi revizuite și potențial reformate, începând cu sfârșitul anului 2020 și continuând timp de cel puțin trei ani.

Cuprins

Rezumat

Cuprins

Introducere și context

Decarbonizarea economiei UE - revizuri viitoare în legislația relevantă

Planuri de redresare post-Covid

Resurse pentru implicare

Introducere și context

Anul 2020 este un an unic. Uniunea Europeană se află la o răscruce de drumuri privind schimbările climatice, sănătatea publică și politicile de redresare economică, având oportunitatea de a deveni lider pe o economie verde și decarbonizată.

Politica privind energia și clima este prezentă în Uniunea Europeană de mult timp pentru a permite UE să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, așa cum prevede Protocolul de la Kyoto. Primul cadru de reglementare cuprinzător major a fost adoptat în Pachetul Energie - Schimbări climatice 20-20-20 pentru a realiza o reducere a emisiilor de GES de -20% până în 2020, care a fost revizuit în 2018, când UE a convenit asupra unui obiectiv de reducere a emisiilor de GES de -40% pentru 2030. Politica globală privind clima și energia include Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), Regulamentul acțiunilor privind schimbările climatice (denumit anterior Regulamentul privind partajarea eforturilor), Directivele pentru promovarea Energiei regenerabile și a eficienței energetice și politica sectorială care abordează reducerile de emisii în anumite sectoare economice cum ar fi agricultura (Regulamentul privind exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură - LULUCF) și transportul (Regulamentul de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO₂ pentru vehiculele utilitare ușoare și grele). O schimbare majoră a cadrului de reglementare în domeniul energiei și climei a fost introdusă odată cu Pachetul Energie Curată din 2018, și anume sistemul de guvernanță pentru Uniunea Energiei („Regulamentul de guvernanță”), în temeiul căruia fiecare Stat membru este obligat să întocmească planuri naționale privind energia și clima pentru o perioadă de 10 ani (PNIESC)¹ pentru 2021-2030 (și care urmează să fie revizuite pentru deceniile viitoare). Cu toate acestea, în ciuda îmbunătățirilor semnificative aduse întregii economii în ultimii 10 ani, aceste politici sunt suboptimale, deoarece de multe ori le lipsește ambiția și prezintă mai multe lacune. Experții științifici² arată că este nevoie de mult mai mult pentru ca UE să contribuie la păstrarea creșterii încălzirii globale sub 1,5C, reprezentând pragul de speranță în vederea reducerii daunelor grave și menținerii vieții pe Pământ așa cum o știm. Conform științei³, ambiția UE ar trebui să crească cu cel puțin -65% până în 2030. Întârzierea acțiunii va bloca economia UE în materie de combustibili fosili timp de decenii și va împiedica realizarea neutralității carbonului până în 2050, așa cum este stabilit în Pactul verde european anunțat de Comisia Europeană în decembrie 2019.

Planurile naționale privind energia și clima

---

¹ https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-strategy/national-energy-climate-plans_en

² <https://www.ipcc.ch/sr15/>;

<https://www.unenvironment.org/resources/emissions-gap-report-2019>

³ Building a Paris Agreement compatible (PAC) energy scenario Capitolul 3 – Reaching the Paris Agreement 1.5°C target, raportul CAN Europe și EEB din iunie 2020 - <https://eeb.org/library/building-a-paris-agreement-compatible-pac-energy-scenario/>

După cum a fost menționat mai sus, câteva politici ale UE reglementează emisiile și decarbonizarea sectoarelor cheie ale economiei⁴. Însă pentru prima dată, în 2018, Regulamentul UE de guvernanță a stabilit o cerință obligatorie pentru Statele membre ale UE de a pregăti planuri integrate privind modul în care fiecare stat va atinge obiectivele privind clima și energia, precum și scopurile la care sunt obligați în temeiul legislației UE. Planurile naționale privind energia și clima (PNIESC)⁵ au stabilit un orizont politic național strategic de zece ani cu privire la politicile și măsurile pe care fiecare țară UE le va pune în aplicare pentru a reduce emisiile în contextul național al acestora. Aceste planuri acoperă cele cinci dimensiuni ale Uniunii privind energia și schimbările climatice:

- Eficiența energetică
- Energia regenerabilă
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Interconectări
- Cercetare și inovare.

Până la începutul anului 2020, toate cele 27 de PNIESC au fost prezentate Comisiei UE după o rundă de revizuire a proiectelor depuse inițial în 2018 și 2019. În septembrie 2020, Comisia Europeană a publicat [evaluarea generală finală a PNIESC-urilor](#). Planurile sunt acum supuse revizuirilor pe parcursul perioadei 2020-2030.

Pactul verde european

La sfârșitul anului 2019, vicepreședintele UE Frans Timmermans, a prezentat Pactul verde european⁶, care este planul general pentru ca Europa să devină primul continent neutru din lume din punct de vedere climatic. În cadrul Pactului verde european, UE a propus o serie de strategii care acoperă toate sectoarele economiei: strategie industrială, economie circulară, biodiversitate, energie, agricultură, cu scopul de a contribui la obiectivul privind emisiile nete egale cu zero pentru 2050 din Legea europeană propusă privind clima⁷.

Obiectivul privind emisiile nete zero stabilește un nou precedent referitor la politica privind clima în Europa, ce va duce la o revizuire ascendentă a tuturor obiectivelor actuale privind energia și clima.

Planul privind obiectivele climatice pentru 2030

Pentru a atinge neutralitatea emisiilor de carbon, UE urmărește creșterea obiectivului de reducere a emisiilor pentru 2030 de la -40% la -55% (neaprobat încă), comparativ cu nivelurile din 1990. Pentru a atinge acest obiectiv, Comisia UE a lansat în septembrie 2020 Planul privind obiectivele climatice⁸, care include foaia de parcurs a Comisiei și liniile generale de

⁴ În ceea ce privește relevanța cu proiectul LIFE + PlanUp, acest document se concentrează pe sectorul performanței energetice a clădirilor, sectorul agriculturii și transporturilor.

⁵ https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-strategy/national-energy-climate-plans_en

⁶ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

⁷ În dezbateri la momentul redactării.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1588581905912&uri=CELEX:52020PC0080>

⁸ https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/2030_ctp_en

acțiune pentru a crește ambiția în toate actele legislative relevante care au un rol de jucat în reducerea emisiilor în Europa.

Propunerile legislative revizuite vor fi prezentate până în luna iunie 2021⁹, sub așa-numitul pachet „Fit for 55”.

Criza Covid-19

O criză fără precedent a lovit Uniunea Europeană (și întreaga lume) la începutul anului 2020. Pandemia mondială de noul coronavirus care provoacă bolile Covid-19 a pus întreaga lume în așteptare. La momentul redactării, se depun încă eforturi pentru a găsi căi de ieșire din criză. Unele țări au fost grav afectate, existând pierderi masive a locurilor de muncă, criză sanitară și decelerarea economiei.

Astfel de situații dramatice necesită sprijin și ajutor pentru a depăși criza și a încetini efectele negative. Pe acest considerent, UE a anunțat un plan de redresare¹⁰ constând într-un mix de împrumuturi și subvenții pentru sprijinirea țărilor UE, în special a celor în care pandemia a avut un impact mai mare. Pentru a accesa aceste resurse, UE cere ca planurile de redresare ale țărilor UE să fie conforme cu obiectivele UE pentru o transformare ecologică și digitală. În plus, planul de redresare al UE propune consolidarea Fondului pentru o tranziție echitabilă în scopul accelerării tranziției către neutralitate climatică în statele membre.

Scopul acestui ghid

Acest ghid își propune să ofere cititorului un instrument de informare pentru a naviga și monitoriza implementarea politicilor europene relevante în domeniul energiei și schimbării climatice în contextul Pactului verde european, PNIESC și al planurilor de redresare post-covid. Echipa proiectului LIFE PlanUp își bazează informațiile din acest document pe activitatea desfășurată până în prezent de proiect, cum ar fi ghiduri și documente, analiza PNIESC-urilor, cercetări și discuții cu părțile interesate, inclusiv organizații ale societății civile și autoritățile locale și regionale.

---

⁹ https://ec.europa.eu/info/publications/2021-commission-work-programme-key-documents_en

¹⁰

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/recovery-plan-europe_en

Decarbonizarea economiei UE - revizuri viitoare în legislația relevantă

Această secțiune oferă o prezentare generală și o cronologie a revizuirii preconizate în instrumentele politicilor cheie cu privire la energie și schimbările climatice. Se va baza pe lista legislațiilor relevante cuprinse în lucrările anterioare ale PlanUp¹¹.

Verificările și revizuirile legislației prezintă oportunități importante de a crește ambiția în ceea ce privește instrumentele politice relevante. Într-adevăr, aceste instrumente de politică *trebuie* să fie revizuite pentru a reflecta obiectivul de emisii nete zero stabilit în temeiul Pactului verde european, întrucât această nouă ambiție trebuie reflectată și operaționalizată în întregul spectru al legislației referitoare la energie și climă.

Legislația UE

Așa cum am discutat mai sus, Pactul verde european și, în special, Planul privind obiectivele climatice pentru 2030 vor declanșa revizuirea legislației relevante - și alte legislații urmează să fie revizuite dincolo de sfera de aplicare a Planului privind obiectivele climatice.

- **Politica UE privind clima - ETS, ESR și LULUCF**

Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) reglementează emisiile provenite din industria grea și din aviația intra-UE, și acoperă aproximativ 45% din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră din UE. Este un sistem de plafonare și comercializare în cadrul căruia companiile primesc certificate de emisii (credite) pe care le pot tranzacționa între ele. Obiectivul deja stabilit de reducere a GES este de 43% până în 2030, comparativ cu minimul din 2005. La momentul redactării, se așteaptă ca etapa inițială a procesului de revizuire să înceapă în toamna anului 2020.

Regulamentul UE privind partajarea eforturilor (ESR UE, cunoscut și sub numele de Regulamentul acțiunilor privind schimbările climatice sau CAR) acoperă emisiile de gaze cu efect de seră din sectoarele cheie (relevante în cadrul proiectului PlanUp), cum ar fi transporturile, performanța energetică a clădirilor și agricultura - transportul fiind cel mai mare poluant din grupul de sectoare acoperite. ESR UE acoperă 60% din emisiile blocului și stabilește diferite ținte naționale de reducere a GES pentru fiecare stat membru. La momentul redactării, procesul de revizuire a ESR va începe în toamna anului 2020.

Așa numita **Reglementare LULUCF** acoperă emisiile provenite din exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură. Aplicarea acesteia va începe odată cu 2021 și este pentru prima dată când UE reglementează emisiile din sectorul exploatarea terenurilor și al silviculturii, ținând seama de

---

¹¹ Ghid privind politicile UE referitor la climă și decarbonizare sectorială, ianuarie 2019.
<https://cdn.webdoos.io/planup/bb3c954f6cdb170ba991b5a4d2eb9bd0.pdf>

absorbantele europene de carbon pentru a lua în considerare emisiile negative.

- **Revizuirea PNIESC-urilor**

Conform regulamentului de guvernanță, țările UE trebuie să se asigure că PNIESC-urile lor sunt revizuite și actualizate până în 2023 și, ulterior, la fiecare 10 ani. Dacă planurile nu sunt actualizate, reflectând noi măsuri și/sau descoperiri tehnologice, Statul membru trebuie să justifice Comisiei UE motivul pentru care nu a existat nicio actualizare.

- **Alte elemente relevante**

Ca parte a Pachetului Fit-for-55 (preconizat în iunie 2021) și conform precizărilor din prioritățile președintelui Von der Leyen, Comisia UE va propune un mecanism de ajustare a frontierelor de carbon. Acest mecanism va fi propus pentru sectoarele selectate pentru a reduce riscul relocării emisiilor de dioxid de carbon și pentru a reflecta conținutul de carbon al importurilor.

Revizuiți în legislația sectorială a UE

Transport

În ghidul menționat la nota de subsol 6, prezentăm politicile cheie ale UE care vizează decarbonizarea sectorului transporturilor. Schița de mai jos explică următorii pași pentru aceste acte legislative.

- **Standarde privind emisiile de CO2 pentru vehicule ușoare**

Vehiculele ușoare (mașini și autoutilitare) reprezintă 70% din toate emisiile de transport rutier din UE și aproximativ 15% din emisiile totale ale UE.

Așa-numita reglementare privind emisiile de CO2 de la vehicule¹² a fost adoptată la sfârșitul anului 2018 și conține o reducere a emisiilor de 15% și 37,5% (31% pentru autoutilitare) până în 2025 și, respectiv, 2030, comparativ cu un minim pentru 2021. Modul în care funcționează este că fiecare producător de vehicule obține un obiectiv anual specific flotei, care va duce în cele din urmă la obiectivele pentru 2025 și 2030. Dacă emit mai mult, producătorii auto trebuie să plătească o amendă. În plus, regulamentul vizează creșterea ponderii Vehiculelor cu emisii zero și emisii reduse (ZLEV) pe piață prin stabilirea unui mandat „ușor” pentru acestea, deși în realitate acesta este în principal un obiectiv orientativ.

Conform textului adoptat (articolul 15), Comisia UE trebuie să revizuiască eficacitatea regulamentului până în anul 2023. Cu toate acestea, este prevăzută deja o revizuire pentru anul 2021, după publicarea Planului privind obiectivele climatice, care prevede o creștere a obiectivului de până la 50% (față de 37,5% adoptată) până în 2030.

- **Standarde privind emisiile de CO2 pentru vehicule grele**

---

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R0631>

Pentru prima dată de la adoptarea regulamentului referitor la standardele privind emisiile de CO₂ pentru vehiculele grele din 2019, UE reglementează emisiile din acest domeniu de transport. Este un pas important, deoarece vehiculele grele sunt responsabile pentru aproximativ 25% din emisiile cauzate de transportul rutier din UE. Obiectivele de reducere sunt de 15% și 30% până în 2025, și respectiv 2030, pe baza unui minim din 2019.

Comisia UE va revizui standardele privind emisiile de CO₂ pentru reglementarea vehiculelor grele în 2022. La momentul redactării, nu a fost făcut niciun anunț cu privire la demersul revizuirii.

- **Directiva privind energia regenerabilă**

Directiva privind energia regenerabilă (REDII) din 2018 stabilește un obiectiv pentru utilizarea energiei regenerabile în transporturi pentru anul 2030. Obiectivul *obligatoriu* a fost stabilit la 7% pentru a fi completat cu combustibili avansați (inclusiv electricitate regenerabilă), deoarece țările UE pot rămâne la acel 7% dacă nu promovează și nu utilizează biocombustibili alimentari și pe bază de furaje. Până în prezent, biocombustibilii alimentari și pe bază de furaje au fost folosiți pe scară largă. Cu toate acestea, acești biocombustibili au un impact negativ grav asupra climatului și mediului, legat de schimbarea directă și indirectă a exploatării terenurilor¹³.

Pe baza textului adoptat de REDII, revizuirea va apărea în 2023. Cu toate acestea, la momentul redactării, procesul de verificare/revizuire începuse deja printr-o consultare a foii de parcurs. Comisia UE propune, ca parte a POC, creșterea obiectivului pentru surse regenerabile în transport. Cu toate acestea, este importantă garantarea sustenabilității combustibililor care sunt eligibili pentru un astfel de obiectiv. Se așteaptă o consultare publică detaliată la sfârșitul anului 2020.

Clădiri

Un pas major în abordarea reducerii emisiilor în sectorul clădirilor este Valul de renovare pe care Comisia Europeană l-a prezentat la jumătatea lunii octombrie 2020.

- **Valul de renovare**

Valul de renovare¹⁴ publicat pe data de 14 octombrie 2020 va reprezenta strategia de ghidare pentru dublarea ratelor anuale de renovare a energiei în ceea ce privește clădirile rezidențiale și nerezidențiale, și promovează renovarea amplă a energiei în următorii zece ani. De asemenea, își propune să îmbunătățească calitatea vieții pentru persoanele care locuiesc și folosesc clădirile, cu scopul de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră din Europa și de a crea până la 160.000 de locuri de muncă suplimentare ecologice în sectorul construcțiilor. Strategia va implica o gamă largă de actori și sectoare și va fi centrată pe principiul „eficiența energetică pe primul loc”, accesibilitate, circularitate și gândire ce ia în considerare ciclul de viață, penetrarea surselor regenerabile de energie și standarde ridicate de sănătate și mediu. O listă de acțiuni va fi implementată de către Comisia Europeană în următorii 2-4 ani, iar acestea sunt enumerate în Anexa la comunicare. Acțiunile includ consolidarea informațiilor, securitatea juridică și stimulente pentru renovare, măsuri de economie circulară pentru un mediu construit durabil, combaterea sărăciei energetice și decarbonizarea încălzirii și răcirii.

---

¹³ <https://www.transportenvironment.org/what-we-do/biofuels>

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1603122220757&uri=CELEX:52020DC0662>

Împreună cu Valul de renovare, Comisia Europeană a publicat o recomandare referitor la abordarea sărăciei¹⁵ energetice și o inițiativă numită Noua Bauhaus Europeană.¹⁶

- **Directiva privind performanța energetică a clădirilor**

Directiva privind performanța energetică a clădirilor (EPBD), care a fost revizuită în 2018 (2018/844/UE), stabilește o gamă largă de politici și măsuri de sprijin pentru a ajuta Statele membre să îmbunătățească performanța energetică a stocului de clădiri. EPBD stabilește că Statele membre vor trebui să adopte strategii pe termen lung pentru decarbonizarea sectorului clădirilor, cu repere în 2030, 2040 și 2050. De asemenea, stabilește că toate clădirile noi vor trebui să fie clădiri cu aproape zero emisii (NZEB) începând cu 31 decembrie 2020. În plus, necesită certificate de performanță energetică pentru toate clădirile vândute sau închiriate, sprijinind electromobilitatea prin introducerea cerințelor minime pentru parcările de o anumită dimensiune și instalarea de tehnologii inteligente, cum ar fi automatizarea clădirilor și sisteme de supraveghere. EPBD va fi revizuit în conformitate cu obiectivele strategiei Valul de renovare.

- **Directiva privind eficiența energetică**

Revizuirea Directivei privind eficiența energetică (EED) va face parte din Pachetul Fit-for-55. Actuala EED stabilește măsuri obligatorii pentru a ajuta UE să atingă un obiectiv de eficiență energetică de 32,5% până în anul 2030. Obiectivul a fost stabilit pe baza proiecțiilor de modelare din 2007 pentru 2030. Această Directivă a adus modificări celei anterioare și a introdus economii de energie obligatorii pentru fiecare Stat membru de 0,8% în fiecare an din consumul final de energie pentru perioada 2021-2030. Revizuirea ascendentă a obiectivului de eficiență energetică este prevăzută ca o contribuție la obiectivul mai ridicat de reducere a emisiilor de GES din 2030.

Agricultura

- **Politica agricolă comună (PAC)**

PAC distribuie o treime din întregul buget al UE și este esențială pentru politicile privind schimbările climatice europene din cauza amprentei mari a sectorului agricol. Aproximativ 10% din emisiile totale ale UE sunt atribuite în mod oficial sectorului agricol (metan și oxid de azot de la animale și fertilizarea câmpurilor arabile), însă o mare parte din emisiile de CO₂ din sectorul LULUCF sunt cauzate de modificări legate de exploatarea terenurilor agricole. Există emisii semnificative încorporate în hrana animalelor importate, iar sectorul utilizează combustibil și electricitate în producție și depozitare. În prezent PAC este în curs de reformă și Comisia a propus un model în care o mare parte a puterii de decizie privind modul de distribuire a fondurilor PAC este pusă la dispoziția statelor membre, cărora li se cere proiectarea unor

---

¹⁵

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/recommendation_on_energy_poverty_c2020_9600.pdf

¹⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/FS_20_1894

planuri strategice naționale PAC în anumite condiții-cadru. Viitoarea legislație prevăzută inițial pentru perioada 2021-2027, va fi amânată cu doi ani. Din acest motiv, reglementarea pentru perioada de tranziție, care are de asemenea legătură cu fondurile de recuperare post COVID-19, este importantă pentru reducerile de gaze cu efect de seră din sector.

Propunerea Comisiei din 2018 a primit critici covârșitoare din partea Curții de Conturi Europene, a cercetătorilor, a experților și a societății civile pentru că nu a obținut rezultate în ceea ce privește clima și mediul - o problemă care a devenit mai clară numai după anunțul Pactului verde european (PEE) și publicarea Strategiei Farm to Fork. Deși propunerea inițială este total nealiniată cu PEE, Comisia a respins în mod repetat cererile de modificare a acesteia. Până la 40% din cheltuielile privind schimbările climatice ale UE în cadrul noului CFM sunt atribuite PAC, în ciuda numeroaselor defecte în metodologia contabilă și măsurile de politică. Din acest motiv, există multe posibilități de îmbunătățire a performanței privind schimbările climatice la nivelul statelor membre prin intermediul planurilor strategice naționale PAC, iar acest lucru trebuie considerat un avantaj important pentru a stimula atenuarea în temeiul Regulamentului privind partajarea eforturilor.

Negocierea tripartită (între Comisie, Parlament și Consiliu) a început la începutul lunii noiembrie 2020 și este posibil să se extindă până în 2021. După cum a fost menționat mai sus, noua PAC este prevăzută pentru ianuarie 2023, după o perioadă de tranziție de doi ani, pentru a permite adaptarea la întârzierile semnificative ale reformei.

- **Strategia Farm to Fork (F2F)**

Când Comisia și-a publicat strategia pentru un sistem alimentar european sustenabil în luna mai a acestui an, s-a dovedit a fi o dezamăgire din punct de vedere al climei. În ciuda recunoașterii rolului esențial al producției de animale în emisiile agricole, strategia s-a ferit de orice angajamente substanțiale de abordare a emisiilor din sector. În special, strategia a sugerat aditivi inovatori pentru hrana animalelor și furaje alternative ca soluție, cu accent mai puternic pe producția de biogaz din îngrășământ organic natural. În cele din urmă, strategia susține de asemenea ideea „cultivării carbonului”, adică ideea de a crea credite de carbon comercializabile pentru carbonul depozitat în sol și biomasă - o abordare care ocupă, de altfel, un rol important în planul obiectivului privind schimbările climatice a Comisiei pentru 2030.

Inițiativele din cadrul F2F cu cea mai mare relevanță pentru PNIESC-uri și Regulamentul de partajare a efortului sunt probabil Inițiativa de cultivare a carbonului (Q3, 2021) și planul de Gestionare integrată a nutrienților (fără previziune) care ar putea avea un impact pozitiv asupra emisiilor de oxid de azot din îngrășăminte.

Guvernanță și participare publică

- **Pactul privind schimbările climatice**

Pactul european privind schimbările climatice va fi lansat de Comisia UE înainte de sfârșitul anului 2020. Pactul privind schimbările climatice este, în

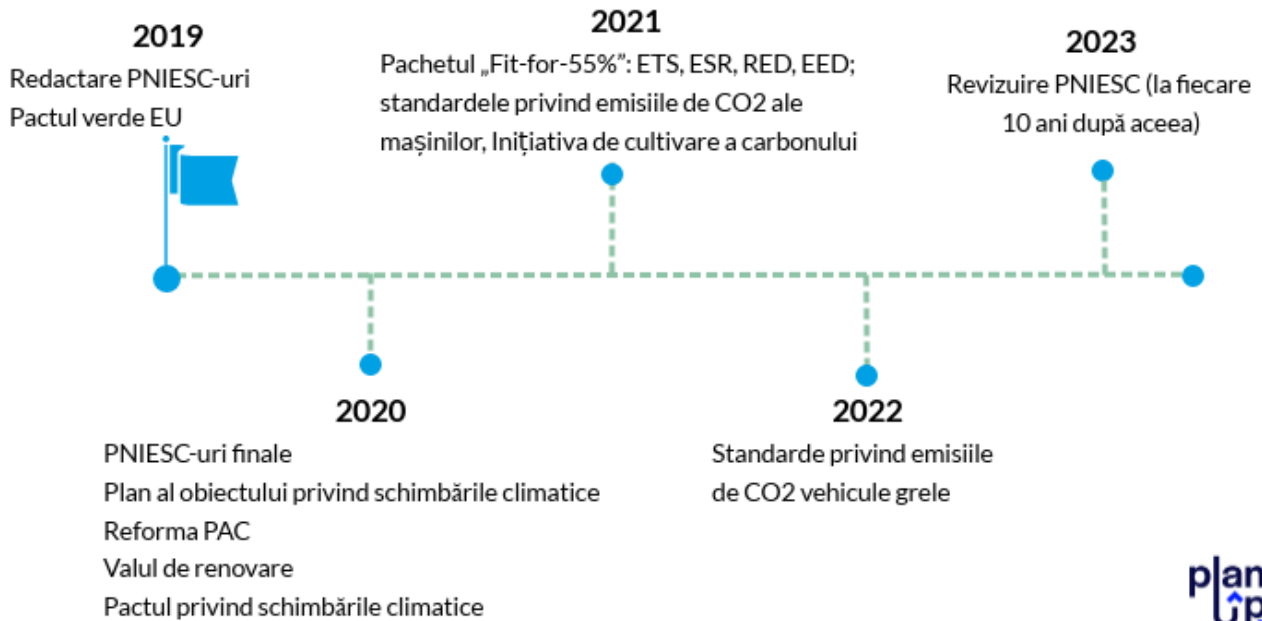
esență, un dialog pe mai multe niveluri (așa cum este stipulat la articolul 11 din Regulamentul de guvernare privind PNIESC) care ar trebui să încurajeze o nouă „cultură privind schimbările climatice” care să implice cetățeni, părți interesate, autorități naționale și instituții ale UE la nivel european.

Pactul privind schimbările climatice nu este o legislație în sine, ci va acționa ca inițiativă ce urmărește să amplifice „inițiativele existente, activitățile și acțiunile de bază” de către o varietate largă de părți interesate, precum organizații ale societăților civile, autorități locale și regionale, comunități locale, persoane fizice, mediul academic, întreprinderi și sindicate. Potrivit Comisiei, Pactul ar trebui să contribuie, de asemenea, la o mai bună mobilizare a acestor părți interesate și cetățeni pentru a contribui la îndeplinirea obiectivului UE de emisii nete zero în 2050, printr-un sistem de „angajamente” individuale și colective de acțiune în ceea ce privește schimbarea climatică (și anume angajamente publice).

Comisia intenționează, de asemenea, să organizeze consultări directe cu cetățenii și cu părțile interesate în cadrul Pactului privind schimbările climatice, precum dialoguri cetățenești, adunări ale cetățenilor sau alte reuniuni. Acest lucru va fi legat de forurile existente și planificate, cum ar fi Pactul primarilor sau Conferința privind viitorul Europei (ce va fi lansată în 2021).

Ca atare, Pactul european planificat privind schimbările climatice nu va declanșa modificări legislative în politicile UE privind energia și clima. Cu toate acestea, poate oferi părților interesate, precum organizații ale societății civile, autorități locale și regionale sau chiar cetățeni, un forum suplimentar la nivelul UE pentru a-și evidenția acțiunile, pentru a înainta cereri sau pentru a se conecta cu actori cu aceleași viziuni, dornici să îndeplinească obiectivele UE cu privire la Pactul verde și obiectivul UE pentru emisiile nete zero pentru 2050.

Cronologie a viitoarelor procese politice

Planuri de redresare post-Covid

Această secțiune își propune să ofere o listă de verificare pentru planurile de redresare post-Covid pe care statele membre ale UE vor trebui să le prezinte pentru a accesa fondurile UE ce vizează sprijinirea țărilor europene care au avut de suferit în urma crizei.

Aceasta este o oportunitate importantă pentru stabilirea „condițiilor” de acces la fonduri, despre care comisia UE afirmă că accesul este supus alinierii la planurile UE privind tranziția verde și digitală.

Părțile interesate la nivel național, în special organizațiile societății civile și autoritățile locale și regionale au astfel o oportunitate cheie de a modela aceste planuri naționale de redresare, care pot fi reflectate și în revizuirea legilor explicate în secțiunea anterioară.

Listă de verificare pentru planuri naționale solide de redresare post-Covid

Subiect	Întrebări relevante	Exemple
Armonizare a politicilor	<ul style="list-style-type: none"> Măsurile propuse în planul de redresare sunt 	<ul style="list-style-type: none"> Măsurile prezintă un unghi clar de decarbonizare.

	<p>conforme cu obiectivele generale ale UE privind energia și schimbările climatice?</p> <ul style="list-style-type: none"> Măsurile pentru diferite industrii (producători de vehicule, agricultură, construcții etc.) sunt conforme cu obiectivele sectoriale de decarbonizare? 	<ul style="list-style-type: none"> Ajutorul acordat diferitelor industrii sprijină tranziția verde, adică ajutorul pentru achiziționarea de vehicule cu emisii zero; ajutor pentru dezvoltarea practicilor agricole favorabile climatului; ajutor pentru actualizarea stocului de clădiri pentru a îmbunătăți eficiența; etc. Măsurile vizează neutralitatea carbonului până cel târziu la mijlocul secolului.
Integritate	<ul style="list-style-type: none"> Ce tip de activități și industrii sunt sprijinite sau supuse unui plan de salvare? 	<ul style="list-style-type: none"> Sprijinul este acordat numai industriilor curate. Sprijinul este condiționat de angajamentul industriei/companiei de a decarboniza (de ex. planuri de salvare pentru companiile aeriene) Sprijinul este acordat tehnologiilor curate și cercetării + inovației care vizează neutralitatea carbonului.
Calendar	<ul style="list-style-type: none"> Măsurile propuse sunt aliniate în timp cu agenda UE privind schimbările climatice? Termenele coincid cu perioadele de implementare, recenzii etc.? 	<ul style="list-style-type: none"> Măsurile propuse includ o perioadă clară de implementare și aplicare. Măsurile propuse sunt programate - împreună cu legile relevante privind decarbonizarea (de ex., cadrele 2020-2030 etc.).
Caracter complet	<ul style="list-style-type: none"> Planurile de redresare includ o abordare cuprinzătoare, incluzând mai multe sectoare ale economiei și societății civile și interconectările acestora? 	<ul style="list-style-type: none"> Planurile prezintă o abordare integrată. Planurile reflectă asupra beneficiilor individuale din sectoarele relevante, precum și asupra efectelor rezultate asupra economiei în ansamblu.
Aspecte privind finanțarea	<ul style="list-style-type: none"> Planurile includ o indicație clară a costurilor măsurilor? Există o defalcare a diferitelor tipuri de investiții necesare pentru plan? Și anume subvenții, împrumuturi etc. 	<ul style="list-style-type: none"> Planul arată clar costurile fiecărei măsuri. Planul arată clar cine/cum vor fi finanțate măsurile.
Guvernanță și participare publică	<ul style="list-style-type: none"> Planurile prezintă informații clare despre autoritățile publice relevante responsabile de 	<ul style="list-style-type: none"> Au existat diferite oportunități pentru cetățeni și părți interesate, cum ar fi organizațiile societății civile și autoritățile locale și

	<p>diferitele măsuri?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planurile au fost supuse participării/controlului public? • Planurile prevăd stabilirea unui dialog pe mai multe niveluri cu părțile interesate, cum ar fi organizațiile societății civile și autoritățile locale și regionale, ca în procesul PNIESC? 	<p>regionale, de a comenta și sugera modificări la planuri (de ex. consultare publică, grupuri de experți etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesul de formulare a fost transparent. • S-a stabilit un dialog pe mai multe niveluri pentru planurile naționale de recuperare și reziliență, aliniat la procesul prevăzut în PNIESC-uri
Monitorizare și evaluare	<ul style="list-style-type: none"> • Planurile prezintă procese clare de revizuire și verificare a proceselor/datelor cheie? 	<ul style="list-style-type: none"> • Există un calendar clar pentru revizuirea planurilor, în conformitate cu evoluțiile referitor la politica privind energia și schimbarea climatică. • Există mecanisme clare de creștere a acțiunii și ambiției.
Sustenabilitate și replicabilitate	<ul style="list-style-type: none"> • Planurile sunt sustenabile în timp? • Planurile prezintă o strategie și o viziune clară pe termen lung? • Planurile sunt ușor de reprodus în alte țări/regiuni din aceeași țară? 	<ul style="list-style-type: none"> • Planurile prezintă măsuri credibile și realiste pe termen mediu-lung. • Măsurile sunt suficient de eficiente și „simple” pentru a fi reproduse în alte scenarii. • Măsurile ar putea fi ușor incrementate.

Resurse pentru implicare

Proiectul PlanUp a realizat în ultimele luni o serie de ghiduri și publicații (inclusiv analiza PNIESC-urilor, cele mai bune practici, imagini etc.). Unele publicații relevante includ, printre altele:

- [Ghidul începătorului cu privire la politicile de decarbonizare sectorială și schimbări climatice în UE.](#)
- [Instrumente pentru o implicare eficientă în procesul PNIESC.](#)
- [Bune practici în domeniul guvernantei energetice și climatice.](#)
- [O colecție de bune practici în sectorul agriculturii, clădirilor și transporturilor.](#)

[Secțiunea de resurse](#) de pe site-ul web al proiectului PlanUp conține mai multe ghiduri, rapoarte și publicații (unele în mai multe limbi) care ar putea fi de folos în urmărirea PNIESC-urilor și a altor politici privind schimbările climatice.

EU Calc

Proiectul PlanUp a contribuit la dezvoltarea [EU Calc](#), un model open source conceput pentru a fi utilizat de părțile interesate de politica privind schimbările climatice pentru a crea căi de decarbonizare bazate pe măsuri ce vizează diferite sectoare ale economiei.

Modelul conturează și prezintă raportul dintre emisiile de GES și stilurile de viață societale, exploatarea și/sau conservarea resurselor naturale, crearea de locuri de muncă, producția de energie, agricultura, costuri etc. Într-un singur instrument ce permite factorilor de decizie să obțină sprijin politic în timp real, susținut de analize complete de compromisuri, care să le satisfacă nevoile practice.

Modelele arată toate sectoarele implicate în proiectul PlanUp (transport, agricultură, clădiri). Ele sunt reprezentate de un set de pârghii de decarbonizare, de ex. electrificarea vehiculelor sau schimbarea modală în sectorul transporturilor. Aceste pârghii pot fi setate pe patru niveluri diferite de ambiție de decarbonizare, de la afaceri în mod obișnuit la cele transformaționale (cele mai ambițioase). Este demn de remarcat faptul că scenariul de transformare se bazează pe tehnologii disponibile astăzi, fiind „cele mai bune din clasă”, însă care ar trebui să fie implementate la scară largă.

Utilizatorul poate selecta diferitele niveluri ale diferitelor pârghii pentru a observa impactul în categoriile/sectoarele selectate. Acest lucru este util pentru evaluarea eficacității măsurilor aflate în discuție, oferind o indicație practică a impactului acestor măsuri.

Un ghid practic de utilizare a EU Calc îl puteți [găsi aici](#).

Site-uri web relevante

Așa cum am menționat mai sus, proiectul PlanUp a produs o serie de ghiduri orientative, rapoarte și instrumente pentru ca organizațiile să se implice în procesul PNIESC și mai pe larg în procesul de luare a deciziilor referitor la politica privind schimbările climatice. Vă rugăm să consultați secțiunea respectivă pentru câteva linkuri relevante.

În plus, mai jos puteți găsi alte link-uri relevante pentru a fi la curent cu evoluția politicii privind energia și schimbarea mediului, precum și cea cu privire la decarbonizarea sectorială.

- [Pactul verde european.](#)
- [Planul privind obiectivele climatice pentru 2030.](#)
- [Cadrul de reglementare în domeniul energiei și climei 2030.](#)
- [Eficiența energetică](#)
- [Energie regenerabilă - Eficiență energetică și guvernare](#)
- [Planurile naționale privind energia și clima.](#)
- [Decarbonizarea transportului.](#)
- [Proiectul PlanUp.](#)
- [Campanii în domeniul transporturilor și mediului.](#)
- [Biblioteca EEB](#)
- [Pagina de prezentare EEB pentru agricultură](#)
- [Pagina de prezentare EEB privind clima](#)
- [Strategia Farm to Fork a Comisiei Europene](#)
- [Pagina Comisiei Europene despre PAC](#)
- [Rezumat IEEP despre monitorizarea schimbărilor climatice în PAC](#)
- [Raport IEEP cu privire la propunerea PAC a Comisiei](#)